ԵՐԵՍՈՒՆԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Տարեկան գինը 10 րուբլի. կէս տարվանը և 7 ամսվանը 6 րուբլի.
Առանձին համարները ԱՄԵՆ ՏԵՂ 5 ԿՈՊ.
Թիֆլիսում յղվում են խմբագրատունը.
Մեր հասցէն՝ Тифлисъ, редакція „Мшакъ"
Сергіевская ул., № 5.
Tiflis, Rédaction „Mschak"
Խմբագրատան տելեֆոն № 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 (բացի կիրակի և տօն օրերից).
Յայտարարութիւն ընդունվում է ամենլեզւով
Յայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 20 կոպէկ.
Տպարանի տելեֆոն № 67.

„ՄՇԱԿԻ" ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻՑ

Ի նկատի ունենալով, որ ուշ բաժանորդագրվելու պատճառով առեղծվում են մի շարք տեխնիքական անյարմարութիւններ, որոնք զրկում են խմբագրութեան գրասենեակին հնարաւորութիւնից յունվարի 1-ից կանոնաւորապէս թերթն ուղարկել բաժանորդներին, ուստի խնդրվում է բաժանորդ գրվել ցանկացողներին վաղօրօք դիմել՝ գրելով հասցէները պարզ և ճշգրիտ։

Այսօր, կիրակի, Թիֆլիսի Վանքի աւագ-եկեղեցում լինելու է հանգ խաւոր պատարագ, որից յետոյ ժամը 12-ին կը կատարվի

Ի ՏԷՐ ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ
ՄԱՏԹԷՈՍ Բ.
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

մահվան տարելիցի կարգը, ուստի այս մասին յայտնում եմ ի գիտութիւն Թիֆլիսի հայ հասարակութեան։

Թիֆլիսի Վանքի աւ.-եկ. աւագ-երէց՝ Եղնիկ ա.-ք. Երզնկեանց

Դեկտեմբերի 6-ին վախճանվեց Կուսանաց անապատի միաբան աւագ-քահանայ

ԱՐՍԷՆ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻՆ,

որի մասին յայտնում են ազգականներին և ծանօթներին հանգուցեալի կինը և որդիները։ Կարգը կը կատարվի այսօր, կիրակի, դեկտեմբերի 11-ին, Մուղնու ս. Գէորգ եկեղեցում, պատարագից յետոյ, ժամը 12-ին։ Թաղումը Խօջիվանքի գերեզմանատանը։

(Կ.) 1145. 2—2

Առաքել և Սօֆիա Աւագեանցները խորին վշտով յայտնում են ազգականներին և ծանօթներին իրանց սիրելի՝ աներոջ և հօր՝

ԱՐՍԷՆ ԱՒ.-Ք. ԲԱԳՐԱՏՈՒՆՈՒ

մահը։ Կարգը կը կատարվի այսօր, կիրակի, դեկտեմբերի 11-ին, Մուղնու ս. Գէորգ եկեղեցում, պատարագից յետոյ, ժամը 12-ին։ Թաղումը Խօջիվանքի գերեզմանատանը։

(Կ.) 1146. 2—2

Մարիամեան-Յովնանեան օրիորդաց դպրոցի ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ և ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ յայտնելով, որ դեկտեմբերի 6-ին վախճանվեց դպրոցում 35 տարի ուսուցչական պաշտօն վարած

ԱՐՍԷՆ Ա.-Ք. ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻՆ,

հրաւիրում է հանգուցեալի պաշտօնակից-ընկերներին և աշակերտուհիներին ներկայ լինել այսօր Նրա թաղման պատարագին, Մուղնու ս. Գէորգ եկեղեցում։

1160. 1—1

Ս. ՍՏԵՓԱՆՈՍ ԱՆԱՊԱՏԻ ՄԱՅՐԱՊԵՏԸ միաբանութեան կողմից յայտնում է իրանց միաբան

ԱՐՍԷՆ ԱՒ.-ՔԱՀ. ԲԱԳՐԱՏՈՒՆՈՒ

մահը, որ տեղի ունեցաւ դեկտեմբերի 6-ին։ Թաղումը՝ այսօր, կիրակի, դեկտեմբերի 11-ին, Խօջիվանքի գերեզմանատանը։ Պատարագի սկիզբն է առաւօտեան ժամը 10-ից։

1154. 1—1

ԱՐՏԻՍՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, դեկտեմբերի 12-ին

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԴՐԱՄԱՏԻԿ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԽՈՒՄԲԸ

ՍԵՒՈՒՄԵԱՆԻ բենեֆիսին

ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ առաջին անգամ ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐԻ նոր դրաման

ՊԱՏՐԱՆՔՆԵՐ
(ՄԵՌԵԱԼՆԵՐԸ ԽՕՍՈՒՄ ԵՆ)

4 արարուածով։

Մասնակցում են՝ տ. տ. Ադամեան, Գուլաղեան, Ժասմին, Խանդանեան, Մայսուրեան, Յասմիկ, պ. պ. Աբէլեան, Աւետեան, Յարութիւնեան և Սևումեան։

Սկիզբն է երեկոյեան ճիշդ ժամը 8-ին։

Տեղերի գները աւելացված են։ Ռեժիսոր՝ ՍԵՒՈՒՄԵԱՆ

Վարչութեան հերթապահ անդամներ՝ Գ. Կաֆեան, Գ. Երիցեան։

1152. 1—1

ԱՐՏԻՍՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴԱՀԼԻՃՈՒՄ

Կիրակի, դեկտեմբերի 11-ին 1911 թ.

ՅՕԳՈՒՏ

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

տեղի կունենայ ԵՐԵԿՈՅԹ

„ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ՀԷՔԻԱԹԸ"

Դահլիճը կը ներկայացնէ առասպելական, ծաղկալից պարտէզ. հիւրասենեակը՝ café amour.

Զուարճական մասը՝ դահլիճի բեմի վրա։

1) Գնչուների խումբ «Կենդանի դիակից», 2) Պատկերներ „Въ волнахъ страстей" օպերետից, 3) Նէապոլիտական երգեր, 4) Միծաղաշարժ պատմուածքներ, 5) Ռոմանսներ։ Բաղդի գուշակումն, վիճակախաղ, պտի-ժվօ, տոմբոլկա, ծաղիկներ, շամպայն, բուֆէտ, մանդոլինիստների խումբ, զինուորական երաժշտութիւն։

Երեկոյթի սկիզբն է երեկ. ժամը 9-ին։ ✦ Մուտքն արժէ 2 ր. 50 կ.։

Ուսուցիչների և ուսուցչուհիների համար 1 րուբ., ուսանողների համար 55 կոպ.։

Համերգ. բաժինը ղեկավարում է պ. Վալերիանով, իսկ դեկորացիայի մասը՝ նկարիչ ՏԻՐ։

առ. (Տ.Կ.) 1138. 3—3

Կովկասեան Հայոց Բարեգործական Ընկերութեան 30-ամեայ յոբելեանը կատարվելու է այս դեկտ. 18-ին

ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԾՐԱԳՐՈՎ

ա) Շաբաթ, դեկտեմբերի 17-ին, երեկոյեան ժամը 6-ին Ընկերութեան դահլիճում (Աբաս-Աբադեան հրապարակ, տ. № 7) կատարվելու է հոգեհանգիստ Ընկերութեան հանգուցեալ բարերարների յիշատակին։

բ) Կիրակի, դեկտեմբերի 18-ին, ցերեկվայ ժամը 12-ին, Արտիստական Ընկ. դահլիճում տեղի կունենայ հանդիսաւոր ընդհանուր ժողով։ Զբաղմունքի առարկաներն են.

1) Համառօտ զեկուցումն Ընկերութեան 30-ամեայ գոյութեան։
2) Ընտրութիւն պատուաւոր անդամների։
3) Ընդունելութիւն պատգամաւորների և շնորհաւորութիւնների։

Ժողովին մերթ ընդ մերթ կերգէ սիրողների խումբը երգիչ Մ. Աղայեանի ղեկավարութեամբ։

գ) Նոյն օրը երեկոյեան ժամը 9-ից Թիֆլիսի Ժողովարանում կը կայանայ յոբելեանական շքեղ երեկոյթ։

4) Դեկտ. 19-ին, երեկոյեան, ընդհանուր ընթրիք ստորագրութեամբ։

Մուտքը ազատ է բոլորի համար, բացի աշակերտ-աշակերտուհիներից և անչափահասներից։

Այն հիմնարկութիւնները և անձինք, որոնք կը կամենան ներկայացնել ուղերձներ կամ շնորհաւորութիւններ, պէտք է վաղօրօք յայտնեն յոբելեանական յանձնաժողովին մինչև դեկտ. 17-ը Ընկերութեան գրասենեակում Абасъ-Абадская пл. с. д. № 7.

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

(Կ. Յ.) առ. 1149. 2—1

ԹԻՖԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՈՒՊՐԱՎԱՆ

յայտնում է IV և V ընտրական մասի ընտրողներին, որ այսօր, կիրակի, դեկտեմբերի 11-ին, նշանակված են

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

IV ընտր. մասի համար—Խարփուխի քաղաքային ուսումնարանում (ս. Սարգսի փողոց)։
V ընտր. մասի համար—Ժողովրդական Տանը (Կիրօչնայա փողոց)։

Ընտրական ժողովները կը սկսվեն առաւօտեան ժամը 10-ին և կաւարտվեն ցերեկվայ ժամը 3-ին։

(առ.) 1158. 1—1

Ежегодно по заведенному порядку

въ магазинахъ

П. С. ДОРОЖНОВА

1) На Сололакской ул. д. Гургенова. Телефонъ № 583.
2) На Михайловской ул. рядомъ съ Лютеранской церковью. Телефонъ № 838.

Только на 6 дней назначенъ во всѣхъ спеціальныхъ отдѣлахъ

РОЖДЕСТВЕНСКІЙ БАЗАРЪ
ДЕШЕВОЙ ПРОДАЖИ

Только 6 дней

12-го, 13-го, 14-го, 15-го, 16-го и 17-го декабря

☛ Рекомендуется для подарковъ огромный выборъ заготовленныхъ купонами: шерстяныхъ и шелковыхъ матеріи, костюмнаго трико, вельветъ, фланели, бумазеи фланилетъ и проч.; зимніе ткани для костюмовъ, платьевъ, копотовъ, матинѣ блузъ, кимано, сорочекъ, и т. д. по чрезвычайнымъ дешевымъ цѣнамъ.

Масса всевозможныхъ остатковъ

☛ по поразительно дешевымъ цѣнамъ ☚

Въ отдѣленіи готоваго бѣлья произведена чрезвычайная переоцѣнка по баснословно дешевымъ цѣнамъ на оставшіеся отъ прошлаго сезона юбки дамскіе верхніе и нижніе, капоты, блузки и множество различнаго мужскаго и дамскаго бѣлья, а такъ-же шерстяного трикотажнаго бѣлья, чулковъ, носковъ и проч. проч.

(шп.) 1159. 1—1

ՋՈՒԹԱԿԱՀԱՐ ՎՐՈՅՐ

տալիս է

ՋՈՒԹԱԿԻ ԴԱՍԵՐ

Պայմանների մասին դիմել իրան հետեւեալ հասցէով. Лермонтовская № 25, квартира Теръ-Акопова.

(Կ. Հ.) առ. 1162. 3—1

ФАБРИКИ А. ЭНФІАДЖІАНЦА
ПАПИРОСЫ ИНТЕЛЛИГЕНТНЫЯ
ЦѢНА 25 шт. 15 к. 10 ш. 6 к. 100 ш. 60 к.

ПАПИРОСЫ
ЛЕВЪ 20 шт. 5 коп.
ФАБРИКИ А. ЭНФІАДЖІАНЦА

ПАПИРОСЫ ЭКСТРА
15 шт. 6 коп.
ФАБРИКИ А. ЭНФІАДЖІАНЦА

662. 100—75 шп. (Կ. Հ. Կ.)

Բեռլինի համալսարանի

ԲԺՇԿԱՊԵՏ

Գ. Գ. ՄԵՀՐԱԲԵԱՆՑ

Ներքին հիւանդութիւններ՝ առանձնապէս կրծքի, ԹՈՔԱԽՏԻ և սրտի։ Սրսկումներ նաև տուբերկուլիններով։ Ընդունելութիւնը ամեն օր՝ առաւօտեան ժամը 9—11-ը և երեկոյեան ժամը 5—7-ը։ Католическая ул. д. № 10. Տելեֆոն № 792.

(Ա.Օ.) առ. 989. 100—50

ԲԺԻՇԿ

Գր. ՄԱԿԱՐԵԱՆ

Ներքին եւ երեխայոց հիւանդութիւններ

Ընդունում է հիւանդներին իր նոր բնակարանում՝ Գանօվսկայա փողոց, տուն Մելյանովների, № 18, տելեֆոն 615.

Առաւօտեան 12—1 ժամը
Երեկոյեան 5—6 ժամը

(Ն.Հ.Կ.) առ. 819. 100—40

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Ս. Գ. ԿԷՕՆՃԵԱՆ

Ընդունում է ատամի և բերանի հիւանդութիւն ունեցողներին։ Պլոմբ, արհեստական ատամներ իւրաքանչիւրը 1 րուբլի, և այլն։

Աշակերտներին և ծառայողներին 50% զեղչ։

Ընդունելութիւնը առ. ժամը 9—2-ը և 4—7-ը երեկ. Միքայէլեան փող. № 6, մուտքը պերէուլկայից։

(Ն.Հ.Կ.) առ. 876. 50—40

ՉԱՂԱՆԱԼՈՒ ԴԷՄ

Բժիշկները առաջարկում են Դ-ր Դէշանի փայլուն հետեւանքներ ունեցող Եօդիրինը՝ որպէս հիանալի միջոց չաղանալու դէմ։ Դ-ր Դէշանի Եօդիրինը կարճ ժամանակի ընթացքում ատրճանաբար նուազեցնում է չաղութիւնը։ Նրա աջող ներգործութիւնը նկատվում է հէնց բժշկութեան սկզբից։ Եօդիրինը միանգամայն անվնաս է օրգանիզմի համար։ Ծախվում է դեղատներում և դեղատնային խանութներում արկղիկը 4 րուբլի 25 կոպէկով։

առ. (10) (В. 65458) 953. 6—3

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Այսօր, կիրակի, դեկտեմբերի 11-ին, Էջմիածնի Մայր Տաճարում կը սկսվեն կաթողիկոսական ընտրութեան գործողութիւնները։

Առհասարակ այդ գործողութիւնները պահանջել են երեք օր, ուստի սկսելով այսօր՝ նրանք կարող են վերջանալ երեքշաբթի, դեկտեմբերի 13-ին։

Այսօրվայ նիստը նուիրված կը լինի ժողովի կազմի վերստուգութեանը և պատգամաւորների երդմանը, վաղվանը քառանուն ցանկ կազմելուն, իսկ միւս օրվանը վերջնական քուէարկութեան։

Այս անգամվայ ընտրութիւնը պէտք է հաշիւ տեսնի չափազանց շատ կընճռոտ խնդիրների հետ։ Տեղի են ունեցել խոշոր դանցառութիւններ և իրաւախախտումներ, որոնք և կը դժուա-

բացնեն ընտրական մեքենայի արագ և աջող շարժումը։

Մենք արդէն յիշատակել ենք մեր լրագրի մէջ, որ ընտրական կանոնները չափազանց անկատար են և կարօտ են բարեփոխութեան։ Այդ անկատարութիւնները կային և առաջ, բայց անցեալ ընտրութիւնների ժամանակ չը կային այնպիսի առանձնայատուկ պայմաններ և կողմնակի բարդացնող հանգամանքներ, ինչպէս այժմ։ Պատգամաւորների շարքերում կային բաւականաչափ նիւթ և տարր համախոհութիւն առաջացնելու պայքարող հոսանքների միջև։

Իսկ ներկայ ընտրութեան համար նախօրօք մի շարք հանգամանքներ հոյ են պատրաստել թիւրիմացութիւններ առաջացնելու նպատակով։

Եւ առաջ եկան այդ թիւրիմացութիւնները ճակատագրական տրամաբանութեամբ։

Այսօր մնում է մեզ միայն մի բան ցանկալ, որ հանդիսաւոր օրվայ վեհութիւնը կարողանայ ազդել պատգամաւորների հոգու և սրտի վրա, սթափեցնի կողմնակի հաշիւներով տոգորված անձերին և ոգևորի բոլորին կատարելու իրանց վրա դրված պարտաւորութիւնները մաքուր խղճով և ներքին համոզմունքով։

Ա. Քալանթար

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Էջմիածին, 10 դեկտ. առ. 8 ժ. 55 ր.

Վերջնականապէս պարզվեց, որ Ամենայն հայոց Կաթողիկոսի ընտրութեանը մասնակցելու են ընդամենը 125 ձայն։

Երէկ կայացաւ պատգամաւորների առաջին մասնաւոր խորհրդակցութիւնը. ընտրվեց 10 հոգուց բաղկացած համաձայնեցուցիչ մասնաժողով՝ կաթողիկոսական քառանուն ցանկը կազմելու համար։

Այսօր տեղի կունենայ համազգային ժողովի առաջին պաշտօնական նախապատրաստական նիստը՝ պատգամաւորների լիազօրութիւնները ստուգելու համար։

Ընտրողական գործում եղել են բազմաթիւ գեղծումներ։

Հ. Առաքելեան

Էջմիածին, 10 դեկտ., 12 ժ. 55 ր. ցեր.

Ժամը 11-ին, հանդիսաւոր հոգեհանգիստ տեղի ունեցաւ հանգուցեալ վեհափառ կաթողիկոս Մատթէոս Բ.-ի գերեզմանի վրա, ներկայութեամբ հոգևոր և աշխարհական պատգամաւորների, Երևանի նահանգապետ կոմս Տիզենհաուզէնի, Վաղարշապատի գաւառապետի, Էջմիածնի սինօդի պրօկուրօրի և բազմաթիւ աղօթողների։

Պատարագիչն էր Սմբատ եպիսկոպոսը։

Հանգուցեալ կաթողիկոսի գերեզմանի վրա խօսեց Թորգոմ եպիսկոպոսը։

Թիւրքահայ պատգամաւորները ծաղկեփունջ դրին հանգուցեալ վեհափառի գերեզմանի վրա։

Քալանթար

Վաղարշապատ, 7 դեկտեմբերի

Նախորդ նամակովս գրել էի Թիւրքիայից եկած 25 պատգամաւորների անունները։

Այսօր գալիս եմ լրացնելու այն օրվանից մինչև այսօր եկածների անունները.

26) Բաբգէն եպ. Կիւլէսէրեան՝ Էնկիւրիից, 27) Մատթէոս ծ. վարդ. Ինճէեան՝ Զմիւռնիայից, 28) Օննիկ էֆ. Չիֆթէ-Սարաֆ՝ Կ. Պոլսից, 29) Վահան էֆ. Թէքէեան՝ Եգիպտոսից, 30) Գէորգ էֆ. Մկրտչեան՝ Եւդոկիայից, 31) Վահան ծ. վարդ. Երիցեան՝ Բաւէնից, 32) Համբարձում Ամբուլեան՝ Նիւ-Եօրկից (Ամերիկա), 33) Պօղոս ծ. վ. Քաւթառեան՝ Նիւ-Եօրկից, 34) Եղիշէ աւ.-ք. Գեղամեան (բալուեցի)՝ Չնքուշի թեմից, 35) Կարապետ եպ. Տէր-Մկրտչեան՝ Ատրպատականից, 36) Խորէն եպ. Մուրադբէգեան՝ Երևանից, 37) Տիրայր վարդապետ, Բեսարաբիայից, 38) Համբարձում Առաքելեան՝ Լիմ և Կոտուցի թեմից, 39) Սամսոն Զէրքէզեան՝ Ղարաբաղի թեմից։

Պէտք է պատգամաւորները իրանց վկայականները ներկայացնեն ընտրված յանձնաժողովին, տալով պահանջված տեղեկութիւնները՝ մատեանում արձանագրելու համար։ Այս լինելուց յետոյ՝ իւրաքանչիւր պատգամաւոր ստանալու է կարգադրիչ յանձնաժողովից անուանական տոմսակ, որը ծառայելու է նաև որպէս մուտքի տոմս՝ տաճար, սեղանատուն և խորհրդակցական սենեակները մտնելու համար, և այդ տոմսերը, թէ պատգամաւորները և թէ թղթակիցները պէտք է կարեոր դէպքում ներկայացնեն յանձնաժողովի անդամներին։

Պատգամաւորներին առաւօտեան թէյ, սուրճ, նախաճաշ և ճաշ տրվելու են վանքի սեղանատանը։ Թէյը և սուրճը պէտք է խմեն առաւօտեան 7—9 ժամին, նախաճաշը լինելու է ժամը 1-ին, իսկ ճաշը՝ ժամը 5-ին։ Թէ սեղանատանը և թէ դրսի յանձնարարութիւններ կատարելու համար նշանակված են յատուկ ծառաներ։

Մասնաւոր խմբական - խորհրդակցական ժողովների համար որոշված է նոր մատենադարանի դահլիճը։

Դեկտ. 10-ին լինելու է պատարագ, որից յետոյ կատարվելու է հոգեհանգիստ հանգուցեալ տէր-Մատթէոս կաթողիկոսի համար։ Դեկտ. 11-ին լինելու է պատարագ, Կայսերական մաղթանք և ապա երդումն աշխարհական պատգամաւորների։ 12-ին կայանալու է կաթողիկոսական չորս թեկնածուների ընտրութիւնը, իսկ 13-ին կաթողիկոսական երկու թեկնածուների ընտրութիւնը։

Թէ պատարագը և թէ պաշտօնական ժողովները սկսվելու են առաւօտեան ճիշդ ժամը 9-ին։

Թէ տաճարի և թէ դրսի թանգարաններն ու մատենադարանը բաց են լինելու դեկտ. 10-ին, 11-ին և 14-ին ցերեկվայ 1—4 ժամը։

Վ. Ք. Աղաջանեան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄՆԵՐԸ

Կ. Պոլսից դեկտ. 13-ին (ն. տ.) հեռագրում են ֆրանս. «Temps» լրագրին.

Օսմանեան պարլամենտի բոլոր հայ երեսփոխաններն և հայոց պատրիարքարանը գանգատ ներկայացրին Փոքր-Ասիայում հայերի ողբալի դրութեան մասին։ Մեծ վէզիրը պատասխանեց, թէ մինիստրների խորհուրդն անյապաղ պիտի հրատարակէ իրական բարենորոգումներ, որոնք վերջնականապէս կարգն և խաղաղութիւնը կը հաստատեն։

ՎԵՐՋԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

8 և 9 դեկտեմբերի

Կիեվ. — Գեներալ - նահանգապետը ստացաւ Բարձրագոյն հետևեալ հեռագիրը.

Սրտանց շնորհակալ եմ ձեզանից եւ յանձնարարում եմ հաղորդել Հարաւ-Արևմտեան Երկրի ազգաբնակութեանն իմ անկեղծ շնորհակալութիւնը աղօթքների ու բարեմաղթութիւնների համար։

ՆԻԿՕԼԱՅ։

Կ. Պոլիս. — Մեծ վէզիրը պատասխանելով հակասահմանադրական մեղադրանքներին, կարդում է այն զեկուցագիրը, որի մէջ նա Աբդիւլ-Համիդին խորհուրդ էր տալիս իրականացնել մեծ պետութիւնների առաջադրած բարենորոգումները, յետոյ նախկին վէզիրի զեկուցագիրը, որով խորհուրդ է տրվում չը գործադրել սահմանադրութիւնը մտցնելու բարենորոգումը, և հարցնում է, թէ ո՞վ աղէտօք գործել է սահմանադրական (ծափահարութիւն)։

Կ. Պոլիս. — Օսմանեան գործակալութիւնը հաղորդում է, որ մեծ վէզիրի խաղաղ բանակցութիւնների մասին տրած խօսքերը սխալ են մեկնվել։ Կառավարութիւնը մտադրութիւն չունի բանակցութիւններ սկսել և շարունակելու է պատերազմը։

Կալանաւորվեցին արտաքին գործերի մինիստրութեան մի քանի պաշտօնեաներ դիպլօմատիական փաստաթղթեր գողանալու մեղադրանքներով։

Սօֆիա. — Գեշովի երէկվայ ատենները, թէ Թիւրքիան Իշտիբում քննութիւն է կատարելու և խոստանում է պատժել յանցաւորներին, լիովին չը գոհացրին բուլղար հասարակութեան։ Լրագիրների մեծ մասը պնդում է, թէ անհրաժեշտ է, որպէսզի կառավարութիւնը ձեռք առնէ աւելի կտրուկ միջոցներ, համարելով Եւրոպայի միջամտութիւնը մակեդօնական գործերում ժամանակին։

Վաշինգտոն. — Տաֆտը ստորագրեց ռուս-ամերիկական պայմանագիրը խզելու հարցի առիթով ընդունված վճիռը։

Պարիզ. — Պալատն աւարտեց ֆրանս-գերմանական համաձայնութեան ընդհանուր վիճաբանութիւնները։ 393 ձայնով ընդդէմ 36-ի՝ համաձայնութիւնը վաւերացվեց։ Բուլէարկութիւնից ձեռնպահ մնացին մի քանի առաջադիմականներ և շատ միացեալ սօցիալիստներ, նաև հիւսիս-արևելեան նահանգների պատգամաւորները, որոնք յայտնեցին, թէ չեն ցանկանում ստորագրել ֆրանս-գերմանական մերձեցման տակ։ Ընդամենը ձեռնպահ մնացին 141 պատգամաւոր, 24 հոգի նախագահ բացակայ էին։ Պայմանագիրը այսօր և եթ կը ներկայացվի սենատի բիւրօյին։ Կառավարութեան ցանկութիւնն է, որ սենատը այն քննէ այս ամսին, բայց հազիւ թէ այդ աջողվի յունվարից շուտ։

Պարիզ. — Զարագործները բացին գեբասանուհի Լանտէլմի գերեզմանը Պէրլաշէզ հանգստարանում և յափշտակեցին 300,000 ֆրանկի թանգագին զարդարանքներ։

Վիէննա. — Հակառակ լրագրական տեղեկութիւնների, Ֆրանց-Յովսէփ կայսրի տկարութեան առիթով «Կոր. Բիւրօն» հաղորդում է, որ կայսրի թեթև կատարը ոչ մի երկիւղի առիթ չէ տալիս։ Կայսրի ինքնազգացումը միանգամայն գոհացուցիչ է. այսօր նա զբաղված էր սովորական նման. տօները կանցնէ ոչ թէ Վալիզէում, այլ Վիէննայում՝ բացառապէս մառախլապատ եղանակի պատճառով։ Դեկտ. 6-ին պալատական ճաշին ներկայ չէր՝ պալատական բժշկապետի խորհրդով։

Դրաւվեցին չորս լրագիրների համարներ, որոնց մէջ յուզիչ տեղեկութիւն էր արտատպված «Բուդապեշտի Հիրլապից»՝ կայսրի հիւանդութեան դրութեան մասին։

Պարմենների պալատն ընդունեց վեցամսեայ ժամանակաւոր բիւջէն։ Հռետորներից մի քանիսը ընդգծեցին, թէ անպայման անհրաժեշտ է փութացնել պետական պաշտպանութեան օրինագծի գործադրութիւնը։

Դունդի. — Երեկոյեան ժամը 11-ին նորից տեղի ունեցան խոշոր անկարգութիւններ։ Բազմաթիւ ամբոխը, ժողովվելով կայարանում, դադարեցրեց գնացքների երթևեկութիւնը։ Հեծեալ ոստիկանների վրա ամբոխը քարեր ու այլ իրեր նետեց։ Չորս ոստիկան լուրջ վէրքեր ստացան. վիրաւորվեցին մի քանի մասնաւոր մարդ։ Կարգ ու կանոնը վերահաստատվեց։

Աթէնք. — Պալատ։ Արտաքին գործերի մինիստրը յայտնեց, որ կառավարութիւնը յարմար չէ գտնում այժմ ներկայացնել ապացուցագրեր կրետական հարցի առիթով։ Մինիստրների խորհրդի նախագահն ասաց, որ կառավարութիւնը կրետական յեղափոխական ժողովի նամակի վերաբերմամբ նախկին հայեացքներով է ղեկավարվում։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՃՈՒԹՋԸ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

8 և 9 դեկտեմբերի

Պետերբուրգ. — Կառավարական հաղորդագրութիւն։ Պետերբուրգում պաշտօնավարող պարսից հաւատարմատարը ներկայացաւ այսօր արտաքին գործերի մինիստրութեան և իր կառավարութեան անունից յայտնեց, թէ Պարսկաստանը ընդունում է ռուսաց կառավարութեան ուլտիմատումի բոլոր պահանջները։ Այդ յայտարարութիւնը արտաքին գործերի մինիստրը ընդունեց ի տեղեկութիւն։

Թէհրան. — Մէջլիսը 39 ձայնով ընդդէմ 19-ի ընդունեց կաբինետի առաջարկութիւնը՝ ընտրելու մի մասնաժողով մէջլիսի նախագահի առենապետութեամբ և պետական խնամակալի հսկողութեամբ, որ լիազօրութիւն ունենայ սեփական հայեցողութեամբ լուծել ռուս-պարսկական միջադէպը։

Թաւրիզ. — Երէկ երեկոյեան զինված յարձակում գործվեց հեռախօսն ուղղող զինւորի վրա։ Երկու յարձակվողները սպանվեցին։ Դէպքի մասին հաղորդվեց տեղական հիւպատոսներին։ Հիւպատոսարանը քաղաքում պահակներ է շրջեցնում։

Լօնդօն. — Րէյտէրին տեղեկացնում են Թէհրանից. «Այստեղ հեռագիր ստացվեց Թաւրիզից, թէ լուրջ ճակատամարտ է տեղի ունեցել սահմանադրականների և ռուսաց զօրքերի միջև»։

Ծանօթութիւն. — Արտաքին գործերի մինիստրութիւնը և Պետերբուրգի Հեռագրական Գործակալութիւնը այդ հեռագիրը հաստատող տեղեկութիւն չեն ստացել։

Ջուլֆա. — Մեր զօրամասը ենթարկվեց պարսիկների յարձակման։ Ամբողջ օրը տևում է հրացանաձգութիւնը թնդանօթներով։ Պարսկական հեռագիրը փչացված է, գործում է միայն Հնդկա-եւրոպականը։

Ջուլֆա. — Հնդկա-եւրոպական հեռագիրը փչացվեց։ Ամեն հաղորդակցութիւն Թաւրիզի հետ խզված է։

Թէհրան. — Լուրերի համաձայն, րոպէ առ րոպէ սպասվում է, որ Պարսկաստանը կընդունէ ռուսական բոլոր պահանջները։

Կաբինետի ջանքերը՝ դրդելու մէջլիսին ընդունել ուլտիմատումը՝ աջողութեամբ պսակվեցին։ Շուստերը պաշտօնանկ է յայտարարվում դեկտ. 10-ին։ Միջոցներ ձեռք կառնվեն բազարները բացվելու։ Կառավարութիւնը տեղական իշխանութիւններին տեղեկագրեց Ռուսաստանի հետ միջադէպը հաշտութեամբ լուծելու մասին, և բարձրագոյնս կարգադրեց անյապաղ վերջ դնել թշնամական գործողութիւններին և բանակցութիւններ սկսել ռուսաց հիւպատոսների հետ՝ նորմալ դրութիւնը վերականգնելու համար։

Րաշտ. — Երէկ, ցերեկ. ժամը $5^1/_2$-ին, դարանից շարունակվեց հրացանաձգութիւնը մեր կօզակների վրա։ Հրացանաձգութեանը մասնակցում էին ոչ միայն տեղական աւազակախմբերը, այլ և Թիւրքահպատակ հայեր, ինչպէս նաև նահանգապետի տան ժանդարմները և ոստիկանները՝ ոստիկանապետի անձնական հրամանատարութեամբ։ Յարձակվողներին կօզակները փախուստի դարձրին, քարավանսարան յետ խլվեց։ Յարձակվողների մի մասը թաքնվեց թիւրքաց հիւպատոսարանում։ Մեր կողմից մարդկանց կորուստ չը կայ. սպանվեց միայն մի ձի, 4 վիրաւորվեցին։ Զինաթափ արված պարսիկների մօտի հրացանները ռուսական են։

Թաւրիզ. — Նահանգապետի տան մօտ ռուս կօզակների վրա հրացան պարպելուց յետոյ, ֆէդայիները կրակ բացին ռուսաց զօրամասի վրա։ Կռիւը փողոցներում տևեց մինչև գիշեր։ Հին բերդը ռմբակոծվեց։ Ի նկատի ունենալով, որ ռուսահպատակներին լուրջ վտանգ է սպառնում, գեներալ-հիւպատոսը խնդրում է օժանդակ զնդեր ուղարկել։

ԹՈՒՐՔ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

8 և 9 դեկտեմբերի

Տրիպօլիս. — Վիրասօլալի մօտ տեղի ունեցած ճակատամարտում իտալացիներից սպանվեցին երկու օֆիցեր և չորս զինւոր, վիրաւորվեցին 78 հոգի։

Հռօմ. — Ստեֆանիի գործակալութիւնը հաղորդում է, որ Թիւրքաց կառավարութեան այն տեղեկութիւնը, թէ իտալական ռազմանաւերը ռմբակոծել են Մօկկից դէպի հիւսիս գտնվող մզկիթը աստուածպաշտութեան ժամանակ, հանդիսանում է դիտաւորեալ սուտ, վասնզի յանուն Իտալիայի շահերի պատուէր է տրված չը վիրաւորել մահմեդականների կրօնական զգացմունքները։

Հռօմ. — Ստեֆանին հերքում է այն տեղեկութիւնը, իբր իտալական ռազմանաւերը երևացել են Դուրացցօյի առաջ։

Կ. Պոլիս. — Կարմիր ծովում իտալացիները գրաւել են Թիւրքական մի շոգենաւ։

Լօնդօն. — «Լլօյդի» տեղեկութեան համաձայն եգիպտական «Մէյզարէխ» պօստային շոգենաւը 30,000 ֆունտ ստերլինգով ընկել է իտալացիների ձեռքը Ալէքսանդրիայի և Հօդէյդայի միջև։

Դէրնա. — Ալպիական հրացանաձիգների մի վաշտ ենթարկվեց ուժեղ հրացանաձգութեան։ Եկան օժանդակ զօրախմբեր։ Իտալական աջ թևը յարձակման դիմեց և ցիրուցան արեց թշնամուն։ Իտալացիներից սպանվեցին 3, վիրաւորվեցին 24 մարդ։ Թշնամու կորուստները զգալի են։

Օդեսսա. — Հերքվում է այն լուրը, իբր իտալացիները ռմբակոծել են «Կօրօլէվա Օլգա» շոգենաւը։

ՀԵՌԱՒՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. գործ.)

8 և 9 դեկտեմբերի

Պէկին. — Խանկօուլում և Ուչանում յեղափոխականները տեսնում են պատերազմական պատրաստութիւններ, որպէսզի բանակցութիւնների անաջողութեան դէպքում կռւի ձեռնարկեն։

Տայխանֆուն գրաւվեց կառավարական զօրքերից։

Իւանշիկայի կարգադրութեամբ 3000 զինւորից բաղկացած մի զօրամաս ուղարկվեց Ցինվանդաօ։

Ներկայումս Խանկօուլում և Խանեանում կենտրոնացած են կառավարական 20,000 զինւոր։ Ուչանի յեղափոխականները օժանդակութիւն են ստանում հարաւից։ Չը նայած զինադադարին...

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԴՐԱՄԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

(Չեխովից)

Երկու ընկեր, հաշտարար դատաւոր Պօլուէխտովը և գեներալնի շտաբի գնդապետ Ֆենտիֆլէեվը, նստած էին բարեկամական նախաճաշի և զրոյց էին անում գեղարուեստի մասին։

— Ես կարդացել եմ Տէնը, Լէսսինգը... և էլ ինչ ասես, որ կարդացած չը լինեմ,— ասում էր Պօլուէխտովը՝ հիւրասիրելով իր ընկերոջը կախէթի գինով։— Երիտասարդութիւնս անց եմ կացրել արտիստների շրջանում, ինքս էլ յաճախ գրել եմ ու շատ բան էլ հասկանում եմ... Գիտես։ Ես ոչ գեղարուեստագէտ և ոչ էլ արտիստ եմ, բայց հոտառութիւն ունեմ, ինչպէս կասեն՝ ըմբռնում եմ։ Սիրտ ունեմ, սիրտ։ Իսկոյն, եղբայր, կը հասկանամ, եթէ մի տեղ փալշ կամ անբնականութիւն լինի։ Ո՛չ ինձ չես խաբի, թէկուզ եղիր դու Սարրա Բեռնար կամ Սալվինի։ Իսկոյն կը հասկանամ, թէ որ էնպէս մի բան լինի... մի որևէ ֆօկուս։ Տօ ինչու անուշ չես անում, ախար էլ ուրիշ բան չունեմ։

— Արդէն կուշտ եմ, եղբայր, շնորհակալ եմ... Իսկ թէ մեր դրաման, ինչպէս ասում ես, ընկել է, այդ ուղիղ է... չափազանց ընկել է։

— Ի հարկէ։ Դէ ի՛նքդ դատիր, Ֆիլեա։ Այժմվայ դրամատուրգը և դերասանը աշխատում են... ինչպէս քեզ աւելի հասկանալի ձևով արտայայտվեմ... աշխատում են կենսական, րէալական լինել... Բեմի վրա դու տեսնում ես այն, ինչ որ տեսնում ես և կեանքում... Բայց մի՞թէ մեզ այդ է հարկաւոր։ Մեզ հարկաւոր է տպաւորութիւն, էֆֆէկտ։ Կեանքը քեզ առանց դրան էլ ձանձրացրել է. դու սովորել, ընտելացել ես նրան. քեզ հարկաւոր է մի էնպէս... մի էն տեսակ բան, որ բոլոր նեարդերդ ձգձգի, բոլոր ներսդ շուռ ու մուռ տայ, տակն ու վրա անի։ Առաջվայ դերասանը խօսում էր անբնական, գերեզմանային ձայնով, կուռ բռունցքներով կուրծքն էր ծեծում, գոռում էր՝ գոռգոռում, գետին էր մտնում անհետանում՝ կործանվում, բայց դրա փոխարէն նա տպաւորիչ էր։ Նրա խօսքերի մէջն էլ տպաւորութիւն կար։ Նա խօսում էր պարտքի, մարդասիրութեան, ազատութեան մասին... Ամեն մի գործողութեան մէջ դու տեսնում էիր անձնազոհութիւն, մարդասիրական մեծագործութիւններ, տանջանք, կատաղի կիրք։ Իսկ այժմ. ինչպէս կարելի է, մեզ կենսականութիւն է հարկաւոր։ Մտիկ ես անում բեմը և ինչ ես տեսնում... Փիֆ... տեսնում ես, որ հոտած մուրտառին մէկը, մի սինլքոր լօթի, ճղրտված փոխանով մի ճիճու, ինչ-որ մի բան է ձաւրում՝ գլխից դուրս տալիս... Շպաժինսկին կամ մի որևէ Նեվեժին էդ քոսոտ ճիւաղին հերոս են համարում, իսկ ես... վա՛յ, Աստուած վկայ, մարդու ջիգրն է գալիս, սիրտը խառնում... Թէ կընկնէր իմ կամքը, ես նրան, էդ թոկից փախած զըլթօլոսին, գիտես, 119-րդ յօդուածի զօրութեամբ, ըստ ներքին համոզման, էնպէս մի երեք-չորս ամիս...

Զանգի ձայն լսվեց... Պօլուէխտովը, որ նոր էր վեր կացել անկիւնից անկիւն զբօսնելու համար, երկու գնդակ նետեց... Սենեակ ներս մտաւ մի փոքրիկ, կարմրաթշիկ գիմնազիստ՝ շինէլը հագին, պայուսակը ուսին... Նա վախվխելով մօտեցաւ սեղանին, շրխկացրեց ոտերով և Պօլուէխտովին մի նամակ տուեց։

— Մայրիկս բարև արեց ձեզ, մօրաքէր ջան,— ասաց նա,— և պատուիրեց, որ յանձնեմ ձեզ այս նամակը։

Պօլուէխտովը բաց արեց ծրարը, ակնոցը դրեց, բարձր-բարձր փնչփնչաց և սկսեց կարդալ։

— Այս րոպէիս, ջանիկս,— ասաց նա նամակը կարդալուց յետոյ և վերկացաւ։ — Գնանք... Ներիր, Ֆիլեա, ես քեզ թողնում եմ մի վայրկեան։

Պօլուէխտովը գիմնազիստի ձեռքից բռնած, հաւաքելով իր խալաթի փէշերը, տարաւ նրան միւս սենեակը։ Մի րոպէ յետոյ գնդապետը լսեց օտարոտի ձայներ։ Երեխայի ձայնը սկսեց մի ինչ-որ բանի մասին աղաչել... Աղաչանքները շուտով փոխվեցին զիլ ճիչի, իսկ ճիչից յետոյ հետևեց սիրտ կտրատող մի վայնասուն։

— Մօրաքէր ջան, էլ չեմ անի,— լսեց գնդապետը.— Ջա՛րդ տանեմ, էլ չեմ անի։ Ե-ես-ես-ես-եայ։ Գլխիդ մեռնեմ, էլ չեմ անի...

Օտարոտի ձայները տևեցին մօտ երկու րոպէ... Յետոյ ամեն ինչ լռեց, դուռը բացվեց և սենեակ ներս մտաւ Պօլուէխտովը։ Նրա ետևից, վերարկուն կոճկելով և հեկեկանքը զսպելով, գալիս էր գիմնազիստը լացակումած դէմքով։ Կոճկելով վերարկուն, մանուկը շրխկացրեց ոտիկներով, թևով սրբեց աչքերը և դուրս գնաց։ Լսվեց փակվող դռան ձայնը...

— Էդ ինչ խաբար էր, տօ,— հարցրեց Ֆենտիֆլէեվը։

— Սէն. քոյրս նամակով խնդրել էր, որ մի փոքր փետրեմ էդ լակոտին... Ցուցարէնից 2 էր ստացել...

— Իսկ դու ինչով ես ծեծում։

— Փոկով... ամենից լաւն է... Հա՛, էն ինչ, ինչ տեղ կանգնեցի։ Առաջ կը բազմէիր բազկաթոռիդ վրա, բեմը մտիկ կանէիր և կզգայէիր։ Սիրտդ կը սկսէր գործել, եռալ։ Կը լսէիր մարդասէր խօսքեր, կը տեսնէիր մարդասէր արարքներ... կը տեսնէիր, մի խօսքով, գեղեցիկը և... կը հաւատայիր... լաց էի լինում։ Պատահում էր շատ անգամ, որ նստած լալիս եմ, ինչպէս մի յիմար։ «Ինչու ես լաց լինում, Պետեա ջան», կը հարցնէր կինս։ Բայց ես ինքս էլ չը գիտէի, թէ ինչու եմ լաց լինում... Ինձ վրա, առհասարակ, բեմը կրթող ներգործութիւն է անում։ Եւ անկեղծ ասած, ում վրա ասես չէ ազդում գեղարուեստը։ Ու՞մ ասես, որ նա չէ ազնուացնում։ Ու՞մ արդեօք, եթէ ոչ գեղարուեստին ենք մենք պարտական մեր ունեցած բարձր զգացմունքներով, որոնք անծանօթ են վայրենիներին, որոնք անծանօթ էին և մեր նախնիքներին։ Ահա՛, տես, աչքերս լցված են արտասուքով... Այդ լաւ արտասուք է, ես նրանից չեմ ամաչում։ Խմենք, եղբայր։ Թող ծաղկեն գեղարուեստն ու մարդասիրութիւնը։

— Խմենք... Տայ Աստուած, որ մեր որդիքն էլ այնպէս զգային, ինչպէս մենք ենք զգում...

Բարեկամները խմեցին ու սկսեցին Շէկսպիրից խօսել։

Խ. Ղամարեան

գալին երբեմն-երբեմն Ուչանը ռմբակոծվում է։

Անգլիայի, Գերմանիայի, Ռուսաստանի, Միացեալ Պետութիւնների, Ֆրանսիայի և Եապոնիայի ներկայացուցիչները գիմեցին բանակցութիւններ վարող երկու կողմերին հաւաքական նօտայով, որի մէջ ցանկանում են, որպէսզի բանակցութիւնները աջողութեամբ պսակվեն։ Այդ նօտան ճնշում չէ գործ դնում ոչ մէկի օգտին և պաշտօնական չէ ներկայանում։

—

Խանկօու.—Զինադադարը տևելու է մի շաբաթ ևս։

—

Տօկիօ.—Անգլիական և ֆրանսիական դեսպանները երկար խորհրդակցեցին արտաքին գործերի մինիստրութեան մէջ։

—

Տօկիօ.—Նացիօնալիստների լիդերը մեկնեց Ճանխայ անձամբ ազդելու յեղափոխութեան պարագլուխների վրա յօգուտ հաշտութեան։

Պաշտօնապէս յայտարարվեց, թէ մինչև Չինաստանի դէպքերի առիթով այսօր ծախսվել է 850,000 իէն։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ-ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ՖՕՆԴ

Ստացանք Բագուից՝ տիկին Եղիսաբէթ Սարգսեանից 150 րուբլի։ Մինչև այժմ ստացել ենք 966 ր. 50 կ., որից 806 րուբլին յանձնել ենք խորհրդին, մեզ մօտ մնում է 160 ր. 50 կ.։

Կովկասի Հայոց Բարեգործ. Ընկ. յօգուտ դպրոց.-ուսուցչ. ֆօնդի ստացել է 1) Մօսկվայից՝ Իվան Իսահակեան Ժամհարեանից 1000 ր., 2) տիկ. Մարգարիտ Աղաջանեան Սարգսեանից 100 րուբ., 3) Բանանց գիւղի դպրոցից՝ 6 ր. 85 կ.։ Ընդամենը մինչև օրս հաւաքվել է 52,200 ր. 37 կոպ.։

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԴԱՀԼԻՃԻՑ

Անցեալ շաբաթներում տեղիս հաշտարար դատարանում քննվում էր մի հետաքրքրական գործ, որ վերաբերում էր մի գիւղացի երիտասարդի ամուսնալուծութեան։ Որքան յիշում են «Մշակի» ընթերցողները, «Մշակի» № 51-ում «Բռնի ամուսնութիւններ» վերնագրով յօդուածում ես յիշատակել է մի այդպիսի ամուսնութեան մասին մօտակայ Քեօսա-Ահմէդ գիւղում։ Այժմ, երբ արդէն այդ ամուսնութեան գործը քննվում էր (ապահարզանի մաքով) դատարանում, ես հարկ եմ համարում մի քանի խօսքով նկարագրել այդ գործի հետևանքների մասին։

Հարցը կայանում է հետևեալ հանգամանքներում։ Սրանից մի-երկու տարի առաջ Քեօսա-Ահմէդ գիւղացի Մարտիրոս Յովհաննիսեանցը ցանկանում է իր որդի Երեմիային ամուսնացնել իր համագիւղացու աղջկայ հետ, որին չէ սիրում փեսացուն։ Թէպէտ զանազան համոզեցուցիչ խրատներ և սպառնալիքներ ապարդիւն են անցնում փեսացուի մօտ, բայց և այնպէս նրա ծնողները, չանսալով իրանց տղայի առարկութիւններին և մերժումներին, նշանում են նրան նոյն այդ օրիորդի հետ, չը նայելով որ փեսացուն յայտնում է բացարձակ, որ թող մի ուրիշը—աւելի գէշը—լինի, ինքը համաձայն կը լինի, բայց ոչ այդ օրիորդը, որին իր ծնողներն են ընտրել։

Սակայն բոլորը ի զուր է անցնում ծնողների մօտ, որոնք նշանելուց յետոյ սկսում են պսակի պատրաստութիւն տեսնել։ Նոյն իսկ պսակի միջոցին տղան յայտնում է, որ չէ ցանկանում ամուսնանալ այդ աղջկայ հետ, բայց և այնպէս ճնշումներով և սպառնալիքներով քարշ են տալիս եկեղեցի և պսակում։ Քահանան ևս, իր հասոյթների համար ի հարկէ, կատարում է այդ պսակը, որը մի մեծ դրամայի է նմանում, այն, որ փեսացուն, առանց կենակցելու իր կնոջ հետ, թողնում գնում է օտարութիւն, որտեղից կրկին իր անհամաձայնութիւնն է յայտնում ծնողներին՝ կնոջ հետ ապրելու վերաբերմամբ։ Այդ դէպքից յետոյ աղջկայ ծնողները տեսնելով իրանց աղջկայ դրութիւնը այլայլված, այն, որ ազատութիւն անող չը կայ, յետ են տանում իրանց աղջկան (երբ թէ տղայի տէրն է վռնտում) իրանց տուն և սկսում են գանգատ շարունակել փեսացուի վրա՝ նախ հոգևոր իշխանութեան և ապա մարմնաւոր դատարանին։

Երբ գանգատը մտնում է հոգևոր ատեան, վկաները սկզբում ցանկանում են այնպէս վկայել, որ ապահարզանի գլուխ գայ, բայց քննութեան միջոցին, բոլոր վկաները փոշմանելով և հոգևոր պսակի արժէքը բարձր պահելու մտքով, հաստատում են, որ տղան սուտ է ասում, զոռով չեն պսակել, այլ համաձայնութեամբ են ամուսնացել, բայց յետոյ փոշմանել է և այլն։ Ուստի ամուսնալուծութեան հարցը մերժվում է հոգևոր իշխանութեան կողմից։

Տեսնելով իրանց գործը աւելի հաստատ, աղջկայ ծնողները սիրտ առնելով դրանից ուզում են իրանց փեսացուին խելքի բերել տալ դատարանի միջոցով և իր կնոջը տէր դարձնել։ Եւ ահա նրանք մօտ մի տարի իրանց աղջիկը պահելուց յետոյ և հոգևոր իշխանութեան գիւանի պատճէնը ձեռքներին

բողոքում են տեղական հաշտ. դատարանին՝ 250 ր. պահանջ յայտնելով իրանց աղջկայ պահպանութեան համար։ Փեսացուն թէև դատարանում կամենում էր ապահարզանի խնդիր յարուցել, բայց դատարանը հիմնվելով հոգևոր կառավարութեան որոշման վրա, վճռեց 250 ր. պահանջը կատարել փեսացուի կողմից՝ ի պահպանութիւն իր կնոջ՝ վճարելով այդ գումարը վերջինիս ծնողներին։ Սակայն փեսացուն ի նկատի առնելով մի կողմից դատարանի վճիռը՝ 250 ր. վճարել «արտաքսված» կնոջը, միւս կողմից ապագայ նման անախորժութիւններից խոյս տալու նպատակով, երրորդ կողմից անսալով ծնողների, բարեկամների խրատներին՝ դէմ չը գնալ հայկական նախնական աւանդութեան և չը կոխկռտել հայոց կրօնի և պսակադրութեան սրբութիւնները՝ փշրված սրտով գիջում է և յետ վերցնում իր ամուսնուն իր յարկի տակ։

Այդպիսով ահա այդ դրամայի առաջին տխուր տեսարանը գրեթէ փակվեց... Ի՞նչ կը լինի դրա հետևանքը ապագայում կամ որպիսի բարոյական ամուսնական սէր կը թագաւորի այդ ընտանիքում առ այժմ չենք կարող ոչինչ գուշակել։ Սակայն տայ Աստուած, որ, ինչպէս գիւղականներն են ցանկանում, միանգամայն սիրով ամուսիններ դառնան և մոռացութեան տան իրանց նախկին տհաճութիւնները...

Գ. Սինանեան

Նոր-Բայազէտ, 1 դեկտեմբերի

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

✦ Մանթաշեանի ժառանգները 20 հազար րուբլի յանձնեցին վաճառականների աւագ Ա. Մելիքեանին՝ առևտրական դպրոցի շինութիւնը աւարտելու համար։

✦ Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի հոգաբարձուն բացատրել է միջնակարգ կրթական հաստատութիւնների կառավարիչներին, թէ ժող. լուս. մինիստրութիւնը թոյլատրել է այդ դպրոցների կառավարիչներին և քիմիա աւանդողներին մասնակցել Մէնդելէեվեան քիմիայի դասատուների համառուսական համագումարին, որ տեղի կունենայ Պետերբուրգում դեկտ. 28-ին։

✦ Թիֆլիսի քաղաքագլուխը դիմեց նահանգապետին՝ միջնորդելով դրդել էլեկտրաքարշի ընկերութեանը վարծադրութեան հանել նոր տեսակի էլեկտրաշարժ վագօններ, որոնց երթևեկութիւնը անվտանգ է։

✦ Մինչև օրս քաղ. վարչութիւնը Աբասթումանում թոքախտաւորների սանատորիա կառուցանելու համար նուիրել է 4,500 ր.։

✦ Վրաց-Իմերեթիայի սինօդական գրասենեակը մի կոչ է ուղղել վրաց էքզարխութեան հոգևորականութեանը, առաջարկելով հանգանակութիւն անել յօգուտ ռուս սովեալների։

✦ Դեկտեմբերի 20-ին Կայսերական Կովկասեան Գիւղատնտ. Ընկերութեան մէջ կը բացվի մեղրի վաճառք։

✦ Ներկայումս Մետեխի բանտում բանտարկված անձանց թիւը 800-ի է հասնում։ Մօտ օրերս, «З. Р.»-ի ասելով, էտապով Պետերբուրգ են ուղարկելու «Դաշնակցութիւն» կուսակցութեանը պատկանելու մէջ մեղադրվող 28 հայերին։

✦ Նոյնպէս «Դաշնակցութիւն» կուսակցութեան գործի առիթով վկաներ են կանչված քաղաքագլուխ Խատիսեան, քահ. Եղիշէ Թարխանեան, Տ. Իզբաշեան և Բ. Սուլէյմանեան։

✦ Այսօր, Կովկասեան Բժշկական Ընկերութեան շինութեան մէջ (Ալէքսանդրեան այգու վերին մասի մօտ), Գարիբջեանը հայերէն, երեխաների համար, ժ. $9^1/_2$—11 կը կարդայ «Մխօսա» հէքիաթը։ Տիկ. Բարխուդարեանն վրացերէն ժ. 11—12 կը խօսէ Աստուծոյ ողորմութեան մասին։ Հասակաւորների համար տ. Ֆլօրինսկի ռուսերէն ժ. 5—6 կը դասախօսէ մարդու կազմուածքի մասին։ Մուտքը ձրի է։

✦ Այսօրվանից Թիֆլիսի արհեստաւորաց դպրոցին կից բացվում են երեկոյեան դասընթացքներ։

✦ «Աղբիւր-Տարազի» խմբագիր-հրատարակիչ Տիգրան Նազարեանը, փոխանակ պսակ դնելու ամսագրի աշխատակից տէր Արսէն ք. Բագրատունու վրա, ուղարկել է 400 կտոր գիրք՝ բաժանելու Մարիամեան-Յովհաննեան դպրոցի բոլոր աշակերտուհիներին, ուսուցիչ-ուսուցչուհիներին և սպասաւորներին։ Նպատակայարմար և շնորհակալութեան արժանի յարգանք դէպի հանգուցեալը։

✦ «Լոյս» ընկերութեան վարչութիւնը խնդրում է մեզ տպել հետևեալը. «Վարչութիւնը իր շնորհակալութիւնն է յայտնում 1) Առաքել և Սոֆիա Աւագեան ամուսիններին, որոնք իրանց սիրելի անբրոշ և հօր՝ հանգուցեալ տէր-Արսէն ա.-ք. Բագրատունու դագաղի վրա պսակ դնելու փոխարէն՝ նուիրեցին 25 ր., 2) Սահակ ա.-ք. և տ. Վարդուհի Սահակեանցներին նոյն նպատակով 15 ր. նուիրելուն համար, 3) Մկրտիչ քահ. և տ. Զաբիկ Ղազարեանցներին 10 ր. նուիրելուն համար»։

✦ Ներսիսեան Հայոց Հոգևոր Դպրոցի հոգաբարձութիւնը խնդրում է մեզ յայտնել հետևեալը. «Նկատի առնելով, որ նորոգ հանգուցեալ Արսէն ա.-ք. Բագրատունին դպրոցումս վարել է ուսուցչութեան պաշտօն, ամսիս 8-ի նիստին յանձնարարեց հոգաբարձու Սահակ Լիսիցեանին յայտնել հանգուցեալի ամուսնուն հոգաբարձութեան կողմից ցաւակցութիւն և ներկայ լինել թաղմանը»։

✦ Դեկտ. 8-ին, Թիֆլիսի հեռագրատան շինութեան մէջ, տեղի ունեցաւ յանդուգն յարձակում պաշտօնեայ Եագուբեանի վրա, երբ սա օրվայ հասոյթը՝ 667 րուբլի՝ տանում էր վերին յարկը յանձնելու ուր հարկն է։ Միջանցքում անյայտ չարագործը կտրեց Եագուբեանի առաջը և սպառնալով ատրճանակով՝ պահանջեց յանձնել փողերը։ Եագուբեանը չը կորցրեց իրան, այլ սկսեց օգնութիւն կանչել։ Այն ժամանակ անյայտ մարդը, որ փաթաթվել էր բաշլուղով, ընկսեց կրակել, սակայն բարեբաղդաբար, ատրճանակը փչացած երևաց։ Եագուբեանի աղաղակներին շտապեցին օգնութեան հեռագրատան սպասաւորները։ Մինչ սրանք եկան, անյայտ յարձակվողը կարողացել էր անյայտանալ։ Շուտով դէպքի տեղը եկաւ ոստիկանութիւնը և խուզարկեց, բայց ոչ մի կասկածելի բան երևան չը հանվեց։

✦ Ըստ սովորութեան, այս տարի ևս Կովկ. Հ. Դպր. Ուսուցիչների և Վարժուհիների Միութեան կենտրոնական վարչութիւնը քաղաքային ակումբում, այսօր, կիրակի, տալիս է մանկական ցերեկոյթ ձոխ ծրագրով։ Ցերեկոյթը նուիրված է Ղ. Աղայեանի յիշատակին և կատարվելու է մասնակցութեամբ հայ դպրոցների աշակերտ-աշակերտուհիների՝ ղեկավարութեամբ իրանց ուսուցիչների։ Ցանկալի է, որ ծնողները հետաքրքրվէին ցերեկոյթով և լցնէին թատերասրահը մանուկ հանդիսականներով։

✦ Արտիստական Թատրոնի անցեալ տարվայ անտրեպրենեօր Վ. Նիկուլինը դեկտ. 6-ին, ռուսաց թատրոնական ասպարէզում ցոյց տուած օգտակար ծառայութեան համար, պարգևատրվել է պատուաւոր տոհմական քաղաքացու կոչումով։

✦ Վաղը, Ժողովրդական Տանը, տեղի կունենայ դարձեալ գրական դատ Լ. Տոլստոյի «Կենդանի դիակ» պիէսի հերոս Ֆէդիայի դատելու համար։ Դատարանի նախագահն է լինելու երդ. հաւ. Գվազավա։ Ֆէդիայի դերում հանդէս կը գայ նոյնպէս դերասան Սմոլենսկին։

✦ Այսօր, Արքունական Թատրոնում, Լ. Պէվցովի բեմական գործունէութեան XXX-ամեակի առիթով կը տրվի «Կամօրա» օպերան և կը լինի համերգային բաժին։ Գները սովորական են։

✦ Յիշեցվում է, որ վաղը Արտիստական Թատրոնում, դերասան Սևումեանի բենեֆիսի առիթով, խումբը խաղալու է առաջին անգամ Վաստակաւորի «Պատրանք» դրաման։

✦ Բաթումի օրիորդաց դպրոցի կառավարչուհի Սախարովան դպրոցից արձակելու սպառնալիքով արգելել է գիմնազիստականներին զբօսնել գիմնազիստների հետ։

ԳԻՏՈՒԹ., ԳՐԱԿԱՆ., ԳԵՂԱՐ.

ԹԱՏՐՈՆ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

Արքունական Թատրոնում

Հինգշաբթի Արքունական թատրոնը լի էր երաժշտասէր հասարակութեամբ։ Օրվայ հերոսուհին էր տաղանդաւոր երգչուհի Վեալցէվան, որը, ըստ սովորականին, իր գնչուական երգերով ոգևորեց լսողներին։ Հասարակութիւնը ջերմ ծափահարեց երգչուհուն և մատուցեց ծաղկեայ փնջեր։ Երգչուհին հասարակութեան խնդրանօք երգեց bis-երին։

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Թիֆլիս, 10 դեկտեմբերի

Թիֆլիսի հայ-կաթոլիկաց եկեղեցու շինութեան յանձնաժողովը կը փութայ իր խորին շնորհակալութիւնը մատուցանել պ. Յակովբ Գուրգէնովին, որ հաճեց նուիրել վերոյիշեալ եկեղեցու օգտին տասն հազար րուբլի։

Նախագահ յանձնաժողովի՝

Առաքելական կառավարիչ հայ-կաթոլիկաց ի Ռուսիա՝ Ս. վ. Տէր-Աբրահամեան

—

Թիֆլիս, 10 դեկտեմբերի

Պ. Ջամալեանը «Հորիզոնի» № 273-ում մի յօդված է զետեղել իմ յօդվածներից վերջինի առիթով («Մշակ» № 271), որոնք նվիրված էին կաթողիկոսական ընտրութեան։

Շտապում եմ մի-երկու կարճառօտ բացատրութիւն տալ այսօր, թողնելով մօտ ապագային աւելի մանրամասն պատասխանել։

Ես պատասխանատու եմ միայն իմ գրածների համար, իսկ ես երբէք չեմ գրել և չէի էլ կարող գրել, թէ «ինչ ուզում է լինի, Օրմանեանը կաթողիկոս է դառնալու», այլ իմ համոզմունքս եղել է և է, որ կաթողիկոս պէտք է դառնայ այն անձը, որ օրինաւորապէս ընտրված և խղճի ազատ ձայնով քվէարկող պատգամաւորներից ամենից շատ ձայն կը ստանայ։

Պ. Ջամալեանը պաշտպանում է բաց քվէարկութեան սկզբունքը «սկսած պատգամաւորի ընտրութիւնից մինչև վերջը» (ուրեմն և կաթողիկոսացու երկու անձ ընտրելիս) այն հիման վրա, որ պատգամաւորները պէտք է լինեն արտայայտիչ ժողովրդի ձայնին, ուրեմն և ժողովուրդը պէտք է միջոց ունենայ ստուգելու, թէ նրանք արդարև ճշտութեամբ կատարել են իրանց վրա դրված պարտաւորութիւնը։

Ընդունենք մի րոպէ. Բայց ես գրել էի այն ճնշման դէմ, որ գործ է դրված Թիւքիայից եկած պատգամաւորների վրա՝ ազգային ժողովի բանաձևով, այն ազգային ժողովի, որ ինքը չէ ընտրել Թեմերի պատգամաւորներին, և այն բանաձևի, որ գուցէ ամենևին համապատասխան չէ ընտրող ժողովրդի ցանկութեան, որի երաշխիքը ուզում է պաշտպանած լինել պ. Ջամալեանը։ Գրել էի այն ճնշման դէմ, որ թոյլ էր տվել իրան «համագումար» եկեղեցականաց ժողովը՝ հերձվածի սպառնալիքով։ Պատգամաւորներից կէսը Թեմերի առաջնորդներ են. նրանք չեն ընտրըվում ժողովրդից որոշ մանդատով. ուրեմն նրանք պէտք է ձայն տան ըստ իրանց խղճի և համոզման։ Ի՞նչ իրաւունքով ազգ. ժողովը և «համագումարը» սրանց վրա ճնշում են գործ դնում իրանց բանաձևներով։

Գալով աշխարհական պատգամաւորների և ընտրող ժողովրդի փոխադարձ պարտականութիւններին՝ ես գտնում եմ, որ կարող են տեղի ունենալ հետևեալ դէպքերը.

1) Ժողովուրդը ոչ մի մանդատ չէ տալիս և թողնում է իր ընտրած պատգամաւորին՝ գործել ըստ իր համոզման։

2) Ժողովուրդը մանդատ է տալիս. այս դէպքում ընտրվողը եթէ խղճով համաձայն է մանդատին՝ կընդունէ ընտրութիւնը, իսկ եթէ ոչ՝ կը հրաժարվի։

Ուրեմն երկու դէպքումն էլ աշխարհական պատգամաւորը գործելու է իր խղճի համաձայն, և բաց քվէարկութեան կարիք չէ մնում՝ ստուգելու նրա գործելակերպը, որ համապատասխանում է թէ պատգամաւորի խղճին և թէ նրան ընտրող ժողովրդի ցանկութեան։

Գուցէ ինձ առարկէ պ. Ջամալեանը, թէ պատգամաւորներից ոմանք կարող են խաբել իրանց ընտրող ժողովրդին, յայտնելով թէ համաձայն են նրանց մանդատին, բայց իրօք հակառակ վարվեն։ Ես կամենում եմ յարգանք տածել դէպի համազգային ժողովի պատգամաւորները, ուստի չեմ կարող նկատի առնել այսպիսի հնարաւորութիւն։

Բայց որ վերոյիշեալ ապօրինի բանաձևների ճնշումը կայ—այս անկասկածելի է. որ խղճի ձայնը (որ ըստ իս, վերը բերված պատճառաբանութեամբ, հաւասար է ընտրող ժողովրդի ձայնին և առաջնորդների համոզման) կարող է զոհվել ճնշման՝ անուրանալի է։ Սրանից անխուսափելի կերպով բղխում է իմ առաջարկութեան օրինաւորութիւնը. այն է՝ քառանուն ցանկի մէջ անշուշտ մտցնել սրբազան Օրմանեանի անունը, քանի որ բացարձակ ձայնատուութեան ժամանակն է, որ կարող է ճնշումը իր դերը կատարել։ Երկանունի գաղտնի քվէարկութեան ժամանակ թող լրիվ արտայայտվի այն, որ կոչվում է ժողովրդի ձայն=խղճի ձայն, թող արտայայտվի և այն, որ կոչվել է «բարոյական պարտականութիւն»։

Այս անգամ այսքան։

Ստ. Մալխասեանց

ՕՐՎԱՅ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

✦ Մայրաքաղաքի լրագիրների ասելով, Հայրենական պատերազմի 100-ամեակի առիթով արդարադատութեան մինիստրի մշակած ցուցակի համաձայն մասնակի ամնիստիաներ են տրվելու քաղաքական ու գրական գործերով բանտարկվածներին։

✦ Ներքին գործերի մինիստրի կարգադրութեամբ՝ Կերչի բերդի վրա յարձակվելու գործի առիթով Թէոդոսիայից աքսորվել է արտասահման հայազգի հարուստ Արութեանը։ Կէմէնջիեվը և Եազոյեանը աքսորվում են 3 տարով։

✦ Ստանձնեց Լազարեան ճեմարանի տեսչի պաշտօնը Մօսկվայում Կարապետ Կոստանեանը։

✦ Խօսում են Կ. Պոլսի ռուսաց դեսպան Չարիկովի հրաժարականի մասին, որի յաջորդ համարվում է Հարտվիգը։

✦ Լուրերի համաձայն, դատարանին են յանձնվելու Նուլեարկօ, Սպիրիդօվիչը, Վէրիգինը և Կուրլօվը։

✦ Վլադիկավկազում զինուորական դատարանը երկու հոգու դատապարտեց մահվան պատժի աւազակային կողոպտման համար։

✦ Բագւում ձերբակալվեց բժ. Կարաբէգովը։

✦ Անգլիան և Եապոնիան համաձայնեցին նախաձեռնութիւն վերցնել միջնորդ լինելու չինական կառավարութեան և յեղափոխականների միջև։

✦ Լէօնիդ Անդրէևը պայման է կապել «Р. Сл.» լրագրի հետ, որի համաձայն Անդրէևը խմբագրելու է լրագրի Պետերբուրգի թղթակցութիւնները։

✦ Թիւրքիան շարունակում է իր զօրքերը կենտրոնացնել պարսկական սահմանագլխում։

✦ Թիւրքիան շարունակում է զօրքեր ուղարկել չերնօգօրական սահմանը, ուր դրութիւնը օրէ-օր վատթարանում է։

✦ Կ. Պոլսում հեռագիր է ստացվել, թէ կովկասեան սահմանագլխում շարունակ ընդհարումներ են տեղի ունենում սահմանապահ պահակների միջև։

✦ Իտալացիները սխալմամբ անհետևանք ռմբակոծել են ռուսական «Королева Ольга» շոգենաւը, որ վերադառնալիս է եղել Ալէքսանդրիայից։

✦ Իտալիան ոչ մի դէպքում չէ համաձայնվում հաշտութիւն կնքել Թիւրքիայի հետ։

✦ Պարսիկ կանանց պատգամաւորութիւնը պրեմիէրին յայտնեց, թէ կանայք պատրաստ են վաճառել իրանց զարդերը զէնք գնելու համար և որ կը կրակեն իրանց մարդկանց վրա, եթէ սրանք մերժեն կռւել Պարսկաստանի անկախութեան համար։

✦ Եփրեմը հրամայեց զինաթափ անել մայրաքաղաքում բոլորին անխտիր, բացի իր մարդկանցից։

✦ Ներքին գործերի մինիստրը պատերազմական դրութիւն մտցրեց Թէհրանում։

✦ Պետերբուրգից պաշտօնական կարգադրութիւն ուղարկվեց ռուսաց զօրքերի հրամանատար Վաբնեվին՝ առաջ շարժվել դէպի Թէհրան։

✦ Բեռլինից հեռագրում են, որ պարսից նոր կառավարութեան գլուխ է կանգնել ռուսատեաց Մուստաֆա Մէմալիքը։

✦ Անգլիական մի աղբիւրից բղխող տեղեկութիւնների համաձայն, չին յեղափոխականները Ճանխի մօտ կոտորել են աւելի քան 3000 մարդ և թշնամուն են թողել շատ թնդանօթ ու զէնք։

✦ Իւանշիկայը, տեսնելով որ ծամեր կտրելու հրովարտակը էնտուզիազմ առաջ չը բերեց, կտրեց մի սեփական ծամերը։

✦ Անգլիական Գէորգ թագաւորը հայրենիք վերադառնալու ժամանակ տեսակցվելու է Վիլհելմ կայսրի հետ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԵՏԵՐ. ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ.

8 դեկտեմբերի

ԲԵՌԼԻՆ։ Պրօֆեսոր Վասէրմանը բժշկական ընկերութեան մէջ զեկուցում կարդաց կենդանիների ծանր ուռոյցքը քիմիապէս բուժելու մասին։ Զեկուցանողին աջողվել է սելէնօզօնլին ներարկելով բժշկել քաղցկեղով հիւանդացած մկներին, սակայն նա նախազգուշացնում է չը շտապել եզրակացնելու, թէ կարելի է այդ եղանակով բուժել մարդկանց քաղցկեղը (ракъ)։

ԵԱԼՏԱ։ Բուխարական էմիրը մեկնեց Բուխարա։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Բիւջէտային մասնաժողովը, ընդունելով պօստ-հեռագրական գլխաւոր վարչութեան նախահաշիւը, ցանկութիւն յայտնեց, որ այսուհետև հեռագրավճարը պակասեցվի Սիբիրում և Թուրքեստանում։

9 դեկտեմբերի

ԲՐԻՒՍՍԷԼ։ Ամբողջ Բէլգիայում փոթորիկը հեղեղի հետ խոշոր վնասներ պատճառեց. կան մարդկային զոհեր։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Զինուորական դատարանը ինտենդանտ գեներալ Ախվերդովին կաշառակերութեան համար դատապարտեց պաշտօնազրկման և 2000 ր. տուգանքի։

ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ։ Նահանգական դատարանին վիրաւորելու համար «Уральскій Край» լրագիրը դադարեցվեց ընդմիշտ, խմբագիրը և հեղինակը դատապարտվեցին 2 ամսով բանտարկութեան։

ՏՈՒԼՕՆ։ «Լիբերտէ» զրահանաւի օֆիցէրները գործի առիթով բոլորը արդարացան։

ԳՎԱՏԵՄԱԼԱ։ Վերընտրվեց Էկվադօր հանրապետութեան նախագահ Էստրադան։

ԼԻՍԱԲՕՆ։ 19-րդ հետևակ գնդի մէջ մարմնական պատիժների պատճառով ապստամբութիւն ծագեց. զինուորները մի քանի անգամ կրակեցին և վիրաւորեցին գնդապետին։ Կատարվեցին ձերբակալութիւններ։

Խմբագիր՝ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Հրատարակիչներ՝ Ա. ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Յ. ՏԷՐ-ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ
Հ. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ԲԺՇԿԱՊԵՏ
Տ. ԳԷՈՐԳԲԷԳԵԱՆ
Աչքի հիւանդութիւններ
Առաւօտեան ժամը 10—1.
Երեկոյեան ժամը 5—7.
Վելեամինօվսկայա փողոց, № 8.
(կ. չ.) 416. 100—62

ԲԺԻՇԿ
Գ. Ն. ՄԱՂԱՔԵԱՆ
ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ԵՐԵԽԱՅՑ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Առանձնապէս ՍՏԱՄՈՔՍԻ և ԱՂԻՔՆԵՐԻ
Ընդունելութիւնը) 10—11 ժ. առ. (երեխաների)
ամեն օր) 5—7 ժ. երեկ. (ընդհանուր)
Միքայէլեան փող., № 36. տէլէֆօն 388.
(չ.ու.կ.) 761. 100—53

ԲԺԻՇԿ
Յ. ՄԵԼԻՔ-ՆՈՒԲԱՐԵԱՆ
(ՏԷՐ-ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ)
Ներքին և երեխայոց հիւանդութիւններ
(Մասնագիտ. ԹՈՔԵՐԻ հիւանդութիւններ)
Ընդունե-(առաւօտեան ժ. 12—1-ը։
լութիւնը (երեկոյեան ժ. 4—6-ը։
Բէբուտօվսկայա, № 66.
(ա.օ.) 1035. 100—36

ԲԺԻՇԿ

Ե. Ի. ՄԻՆԱՍԵԱՆՑ

Ներքին, երեխայոց և սռամօքսա-աղիքային հիւանդութիւններ։

Պրոֆ. Mathien-ի մասնագիտական կլինիկայից—Պարիզում։

Ընդունելութիւնը (առաւ. ժ. 9—11. (երեկ. ժ. 5—7.

Ելիզավետինսկայա փող. № 39. տել. № 1067.

(կ. չ. ու.) 669. 100—86

Золотая медаль Лондонъ 1893 г.

Главный складъ у Г. Ф. Юргенсъ, Москва

(М. 5195) 57. 24—19

ԹԺՇԿՆ. ՖԷԼԴՇԷՐ

Ա. Գ. ԵՍԱՅԵԱՆ

Սրսկումներ, տրիպէրի լուացումներ, վիրաբուժութիւն, մասսաժ, էլեքտրականութիւն։ Հիմնաւոր բուժումն սուր և խրօնիք. տրիպէրի, սերմնահոսութեան, սեռական թուլութեան և անկարողութեան՝ հմուտ բժիշկ. ցուցմունքով։ Օտարերկրեայ հիւանդներին գրաւոր խորհուրդներ և բէյէլպանը (վճարը 3 ր.)։ Եկւորներին ցոյց եմ տալիս հմուտ մասնագէտ բժիշկների բոլոր հիւանդութիւնների. նաև կանանց և ծննդաբեր. հիւանդ. բժիշկների։ Ծառայողներին և աշակերտ-աշակերտուհիներին բժ. օգնութիւնը մեծ զիջումով։ Իմ կազմած «Գաղտնի հիւանդութիւնների բժշկարանը», գինը 50 կոպ., կարելի է պահանջել ինձանից կամ Թիֆլիսի բոլոր հայ գրախանութիւններից նալօժով։ Ընդունելութիւնը՝ կանանց 2—3 ժ., տղամարդկանց 3—4 ժ. ամեն օր։ Հասցէս. Тифлисъ, Семеновская ул., № 9, Վօրօնցովի արձանի մօտ։

(ե.հ.կ.) 892. 50—36

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ

Թիֆլիսում, վաճառվում են

Երուանդ Շահազիզ. «Տէր-Գաբրիէլ» 40 կ.
Յովհաննիսեան Յովհ. «Բանաստեղծութիւններ» — »
Աչէրօն. «Գիւղատնտեսական հրատապ հարցեր» . . . 20 »
Գ. ք. Մատինեանց. «Շուշանիկ» պատկեր V դարի հայ կնոջ . 15 »
Ծուղուրեան Յ. քահ. «Շիրինանց Նախշունը» . . . 80 »
Ֆրանգեան. «Միխայլօվսկին որպէս փիլիսոփայ սօցիօլօգ . 60 »
» «Պեսսիմիզմի փիլիսոփան» 50 »
Շիրվանզադէ. «Քաօս» . . . — »
Լէօ. «Մելիքի աղջիկը». . . — »
Հէն. Սենկեվիչ. «Առանց դաւանանքի» թ. Տ. Յ. . . 1 ր. 50 »
Ափինեան. «Շիրակ» օրացոյց պատի 1912 թ. 20 »
» » » ծոցի 20 »
Ջաշիկեան. «Մոցի օրացոյց», 1912 թ. 15 »
Ջմշկեան. » » 1912 » 20 »

Միևնոյն գրատնը վաճառվում են հայերէն և ռուսերէն նոր լոյս տեսած բոլոր դասագրքերը։ Պատուէրները կատարվում են արագ։

Դիմել՝ Тифлисъ. Центральной книжной торговлѣ. 1155. 1—1

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լոյս տեսաւ

ԼԵՒՈՆ ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆԻ

Ռուսահայ Գրականութեան Պատմութիւնը

Դ. պրակ

Գինը 50 կոպէկ։

Հրատարակութիւն «Գուտտենբերգի»

(ա. օ.) 1151. 2—2

ՋՈՆՍՕՐՔԻ (ՏՐԻՊՊԷՐ) ԴԷՄ

ՆՈՐ-ՄԻՋՈՑ

„SALO—ՊԻՉԻ ԻՆ"

ներգործում է արագ և արմատականապէս, և բժիշկների վկայութեամբ համարվում է լաւագոյն միջոց։ Գործածելու ձեռնարկը կցված է արկղիկին։ Իւրաքանչիւր մեծ արկղիկ, հատը՝ 1 ր. և 1 ր. 80 կ.։

Միաժամանակ լաւ է ներգործում թէ սուր և թէ յարատեւ բնոյթ ունեցող դէպքերում և կարճ ժամանակի ընթացքում վերացնում է ամենայաճախ ընթացքը։

ՊԱՀԵՍՏ՝ Петербургъ, Разъѣзжая ул., № 7, аптека Б. Конгеима.

Ուղարկվում է վերադիր վճարով։ Ճանապարհածախսը պօստային սակագնով։

Գտնվում է Կովկասեան Ընկերութեան Դեղային Ապրանքների վաճառանոցում։

(կ.) (П.12474) 0 45

ԴԵՐՁԱԿ

ԼԵՒՈՆ ՃԵՊԷԵԱՆՑ

ՏԵՂԱՓՈԽՎԵԼ Է

Դվորցօվայա փողոց, Վրաց Ազնուական. Բանկի շինութեան բակը, Թատրոնի մօտ։

(կ. չ. ու.) 1111. 10—8

ԹԻՖԼԻՍԻ ԺՈՂՈՎԱՐԱՆԻ ԴԱՀԼԻՃՈՒՄ

Այսօր, կիրակի, դեկտեմբերի 11-ին, առաւօտեան ժամը 11-ին

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Հանգուցեալ Ղ. Աղայեանի յիշատակին

ԾՐԱԳԻՐ.

1) Գիւնազ տատի թոռները, 2) Կատու, 3) Տունը կաթում է, 4) Ջրաղացպանի նշարանը, 5) Տիկնիկի հարսանիքը, 6) Փիղն ու Ջատիկը, 7) Հէքեաթասէր երեխէք, 8) Կիրակոսն ու վարժապետը, 9) Գդալ-փոր, 10) Անտառի մանուկը, 11) Հնձւորներ, 12) Մրծեռնակի գալը։ ԵՐԳԵՐ. 1) «Կուժն առայ էլայ սարը» ներդ. Կոմիտաս վարդ., 2) «Յուռմար պառկէ երես բաց» ներդ. Կոմիտաս վարդ., 3) «Ա՜յ իմ դաշտ արձակ» երաժշտ. Ա. Մանուկեանի, 4) «Գնաց աշուն» ժողովրդակ., 5) «Հաւն ու ճագերը» երաժշտ. պատկեր. Մ. Միրզայեանի, 6) «Մրծեռնակի յիշողութիւնը» երաժշտ. Ա. Մանուկեանի, 7) «Ճախարակի երգը» solo խօսք և երգ Ղ. Աղայեանի, 8) «Մրծեռնակի յիշողութիւնը» solo երաժշտ. Սպ. Մելիքեանի։ ԿԵՆԴԱՆԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ, որոնց կատարողները լինելու են բացառապէս երեխաները։ ԱՊՈԹԵՕԶ Ղ. ԱՂԱՅԵԱՆԻ։ Իւրաքանչիւր հանդիսական ստանալու է ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ՝ Ղ. Աղայեանի պատկերով և ճախարակի երգի ձայնագրութեամբ։

ՄՈՒՏՔՆ ԱՐԺԷ 40—20 ԿՈՊԷԿ։ 1 53 1—1

ԹԻՖԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՈՒՊՐԱՎԱՅԻՑ

Չորեքշաբթի, դեկտեմբերի 14-ին, ցերեկվայ ժամը 12-ին նշանակված է աճուրդ կապալով տալու վէլօսիպէդներից և մօտօցիկլներից առացվող քաղաքային տուրքը։

Պայմանները կարելի է տեսնել լի օրերը՝ IV բաժանմունքի գրասենեակում՝ առաւօտեան ժամը 10-ից մինչև ցերեկվայ ժամը 2-ը։

(ա. օ.) 1150. 3—2

ՅՕԴԱՑԱՒԸ ԵՒ ՈՍԿՐԱՑԱՒԸ,

ելքէ մրսելուց են առաջացել, բժշկվում են

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՀԵՂՈՒԿՈՎ—

„ՄԱԳՕ"

Փորձված միջոց քրօնիկական և սուր ցաւերի դէմ։ (Պատրաստ. Ղրիմում)։ Ծախվում է դեղատներում և դեղատնային շատ խանութներում։

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ **Եղբ. Ն. և Ի. ԱՐԵՇԵՎՆԵՐ**

Հասցէն՝ МОСКВА, Тверская, Настасьинскій пер., д. 7, кв. 2, отд. 32. Տէլէֆօն 286—23.

Բրօշիւրներն ուղարկվում են ձրի։ Ձը բժշկվողները բժշկական վկայական ներկայացնելուց՝ իրանց փողը կարող են յետ ստանալ։

Գինը՝ առանց ճանապարհածախսի՝ մեծ սրուակը 1 ր. 50 կ.։ Ուղարկ. ենք վերադիր վճ.։

(հ. կ.) (М. 455916) 1124. 10—4

Блокеръ Какао

ԹԷՅԻՑ ԵՒ ՍՈՒՐՃԻՑ ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ

ՈՉ ՄԻԱՅՆ ԻՐ ԴՈՒՐԵԿԱՆ ՀԱՄՈՎ,

ԱՅԼ ԵՒ ԻՐ ՍՆՆԴԱՐԱՐՈՒԹԵԱՄԲ։

Վաճառվում է կօլօնիալ դեղատնային ապրանքների բոլոր խանութներում։

ԹԻԹԵՂԵԱՅ ԱՐԿՂԻԿՆԵՐՈՒՄ 1/1, 1/2, 1/4, 1/8 Ֆ.։

Գլխաւոր պահեստը՝ Առևտրական Տուն «ԵԱՎԱ», Ս.-Պետերբուրգ, Մօրսկայա, 38.

(20, դ. 11, 25, յ. 8, 22) (П. 118830) 1019. 6—3

Ծախված է ԵՐԿՈՒ ՄԻԼԻՕՆԻՑ աւելի սրուակ

ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ

տալիս է ամեն մի

ԿԱՆԱՑԻ ԴԷՄՔԻՆ

ԿԱԶԻՄԻ ԿՐԷՄԸ

ՄԷԹԱՄՈՐՖՕԶԱ

ԱՐՄԱՏԱՊԷՍ հեռացնում է բծիկները, բշտիկները, խալերը, պզուկները, այրուածքը և դէմքի այլ դեֆեկտները։

(П. 83445) 10—10

ՍՏԱՑՎԱԾ Է

ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ՏԵՍԱԿԻ

ՇԵՐԱՄԻ ՍԵՐՄ = ՏԱՃԿԱՍՏԱՆԻ

ՅԱՅՏՆԻ **Ա. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆԻ**

Եւ Ընկ. Ֆիրմայի

Տուփի մէջ ներփակված է զուտ 6 մսխ. (25 գրամ) սերմ և շերամ պահելու լաւագոյն եղանակի մասին ցուցմունքներ։

Գլխաւոր ներկայացուցիչ ամբողջ Ռուսաստանի եւ Պարսկաստանի

ՏԻԳՐԱՆ ԽԱՉԵԱՆՑ

ԹԻՖԼԻՍ,

Անձամբ տեսնվել Սիօնի եկեղեցուն մօտիկ Բարխուդարեանի տանը՝ Первый Соборный туп. № 6, ամեն օր ժամը 10-ից մինչև 2-ը և 5-ից մինչև 7-ը։

Հեռագրի և նամակների հասցէն՝ Тигранъ Хачіанцъ, Тифлисъ.

(կ.) 1156. 5—1

Գեղեցկութիւնը՝ բարձր կատարելութեան է հասած։

№ 4711.

ՎԱՐԴԻ ԲՈՒՐԵՂԵԱՅ ՍԱՊՈՆԸ

երեսի կաշուն և գոյնին տալիս է այն քնքշութիւնը, հարթութիւնը և առաձգականութիւնը, որոնք համարվում են ամենաբարձր գեղեցկութեան իսկական նշանները։ Կտորը 25 կոպ.։ Կայ ամենուրեք!

Ֆերդ. Միւլգենս պարֆիւմէրիա № 4711

Կէօլն-Րէյնի վրա։ Րիմ-ա։ Հիմնված 1792 թ.։

(М. 341516, 341546) 7—4

ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԴ

Կայսերական Երաժշտական Դպրոցն

աւարտած

ՏԱԼԻՍ Է ԴԱՍԵՐ

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ՎՐԱ

Կարելի է տեսնել ամեն օր ցերեկ. ժամը 4—7-ը, իսկ կիրակի օրերը՝ առ. ժ. 9—12-ը։

Грибоѣдовская № 27, кв. 5.

(հ. կ.) 1122. 10—5

ԱՄԵՆԱԼԱՒ ԸՆԾԱՅ

ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Իսկական գրամմօֆօնը „ԳՐՈՂ ԱՄՈՒՐ" մարկայով

Յատկապէս առաջիկայ տօների համար վաճառքի են հանված պլաստինկաներ նորագոյն, միանգամայն աչքի ընկնող գրութիւններով—այն է՝ երգիչներ ԲԱԳՐԱՏԻ, ՆԻԿՈԼ ԲԱՎԷՑԵԱՆՑԻ, ԿՈՍՏԱՆԵԱՆԻ եւ այլ նշանաւոր անձերի կատարումներից կազմված։

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ ՁՐԻԱԲԱՐ

պլաստինկաների եւ ապարատների մեր նորագոյն կատալօգները։

„ԳՐԱՄՄՕՖՕՆ" ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍ, Գօլօվինսկի պր. № 9.

ՔՈՒԹԱՅԻՍԻ ներկայացուցիչ

Ա. Ր. ՏԱԲԱԳԱՐԻ

(18, 20) 1161. 10—1

ԽՈՇՈՐ ՍԻՒՐՊՐԻԶ

Կեանքի մէջ մէկ անգամ !!!

600 ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ միայն 3 ր. 90 կ.

1. Շքեղ ժամաց.-անկէր՝ ուղիղ ընթացքով, 6 տ. երաշխաւորութեամբ։
2. Կանացի գեղեցիկ մաստի ամերիկ. ադամանդով։
3. Կանացի հրաշագեղ մանեակ բազմաթիւ մարգարիտներով և պատենտային փականով։
4. Կանացի շքեղ եւ էլեգանտ ապարանջան ամերիկ. «Դուբլէ» ոսկուց։
5. Դրպանի շքեղ նեսէսէր՝ 4 առարկայ։
6. Մի շքեղ օղ՝ ամերիկ. ադամանդ. և պատ. փականով։
7. Էլեգանտ եւ շքեղ կաշուէ պօրտմօնէ։
8. Ալբօմ՝ 50 հեռաձգ. տեսարաններով։
9. Դ-ր Եօնի ծխափող-ապպարատ անմնաս ծխելու համար։
10. Մեխանիկ. ծալվող մկրատ՝ շքեղ ֆուտլեարի մէջ։
11. Նոյնպէս եւ 600-ից աւելի հեռաձգ. եւ օգտակար առարկաներ։

Բոլոր 600 առարկաների համար, հաշւելով և ժամացոյցը, առնում ենք միայն 3 ր. 90 կ. (ժամացոյցն առանձին արժէ նոյն գինը)։ Վերադիր վճ. ուղարկելուց մէկից մինչև 3 գարնիտուրի համար հաշւվում է 55 կ., Սիբիր՝ 95 կ.։ Հասցէն՝ О-ву „МЕРКУРІЙ", Лодзь. С. 11. Չը հաւանած դէպքում՝ փողը վերադարձնում ենք։

(կ.չ.) (В. 83215) 1147. 6—1

ԲԺԻՇԿ

Ա. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

Մասնագէտ սիֆիլիս (606), միզասեռական, վեներական և կաշուի հիւանդութիւնների։ Էլեկտրաբուժութիւն։

Ընդունե- (12½—2 ժ. ցերեկվայ։
լութիւնը (5—7 ժ. երեկոյեան։
ամեն օր (Կանանց համար՝ 2—3 ժ. ցեր.

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ առ. ժ. 9—10-ը։

Սօլօլակ, Բէբուտօվսկայա, № 33 (անկիւն Պասկէվիչի փողոցի)։ Տէլէֆօն № 1175.

(ե. հ.կ.) 888. 100—39

Պահպանեցէք Ձեր գեղեցկութիւնը եւ երիտասարդութիւնը

Դ-ր Գարլանի սիստեմով շինված «Աֆրօ» ապպարատի միջոցով։ Ոչ մի կին, որ գործ կածէ «Աֆրօ» ապպարատը, չը պէտք է վախենայ պզուկներից, պէպէններից, խորշոմներից և այլ այդօրինակ պակասութիւններից։ «Աֆրօյի» միջոցով կատարած ինքնամասսաժի գիտական սիստեմի հասարակ և արագընթաց լինելը, որով բարելավվում է երեսի գոյնը և կաշու ընդհանուր դրութիւնը, միանգամայն անհաւանական է թւում։ Մինչև անգամ «Աֆրօյի» մէկ անգամ գործածելը տալիս է լաւ հետևանքներ։ Շատ դէպքերում պէպէնները ոչնչանում են 60 վայրկեանի ընթացքում, իսկ պզուկները մինչև մի քանի օրը։ Աստմօսֆէրային հպումով «Աֆրօ» ապպարատը ծծում է արեան և կաշու անմաքրութիւնները։ Թ շերի խորշոմները լցվում են, կոները և պարանոցը կլոր տեսք ստանում, ճակատի և աչքերի տակի ծալքերը բոլորովին հարթվում, և այդ բոլորը կատարվում է արագօրէն։ «Աֆրօյի» օգնութեամբ մկանունքները դէպ իրանց են քաշում մաքուր արեան մեծ հոսանք, այդպիսով մարմինը դարձնելով ճկուն և սպիտակ, իսկ կաշին՝ ատլասանման։ Իրերի փոխարինութիւնը դառնում է աւելի էներգիական, արեան շրջանառութիւնը կատարվում է ինտենսիվ։ Նոյնը և տղամարդկանց համար։ «Աֆրօ» ապպարատը ճանապարհածախսով միասին արժէ 2 ռուբ.։ Ուղարկվում է արժէքը ստանալուց կամ վերադիր վճարով (աւել հաշւվում է 20 կոպ.)։

О-во Мэркурій, Лодзь. Отд. Препар. хим. лабор. 53.

Խնդրում ենք թղթակցել ռուսերէն լեզուով։

(կ.) (В. 83262) 1143. 3—1

ԱԿՑԻՕՆԵՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ս.-ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՕՐԻԱ

Իզմայլօվսկի պր. № 27.

Պարիզ 1900. **ՈՍԿԷ ՄԵԴԱԼՆԵՐ** Նիժնի-Նովգօր. 1896.

ԳԼԻՑԵՐԻՆ ՎԵԼՈՒՐ

ԿԱՇԻՆ ՍԵՒԱՆԱԼՈՒՑ, ՊԷՊԷՆՆԵՐԻՑ, ԿԱՐՄՐԵԼՈՒՑ, ՔԱՄՈՒՑ ԵՒ ՑՐՏԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԻՑ ՊԱՀՊԱՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ.

«Ս.-Պետերբուրգի Քիմիական Լաբօրատօրիա» Ընկ. խնդրում է, ի նկատի ունենալով կրկնվող կեղծիքները, առանձին ուշադրութիւն դարձնել ֆիրմայի անուան վրա, որ բաղկացած է միայն երեք խօսքից՝ «Ս.-ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՕՐԻԱ», և Ընկ. մարկայի վրա, որ ներկայացնում է ՊԵՏՐՈՍ ՄԵԾԻ արձանը՝ Պետերբուրգի Սենատսկի հրապարակում։

Գլխաւոր պահեստը. Кавказское Т-во Торговли Аптекарскими Товарами—Тифлисъ, Баку, Батумъ.

522. 8—8

Типографія канцеляріи Намѣстника Его Императорскаго Величества на Кавказѣ, Лорисъ-Меликовская улица, домъ казенный.